

Křest Kornélia a jeho přátel

Převod materiálu

Ludmila Míchalová Mikšíková

Pořadí v lekci

53

Téma

Nabídka křtu pro každého. Boží působení nemá hranice.

Cíle

- *Pro mladší děti:* Bůh nedělá mezi lidmi rozdíly, jeho nabídka křtu platí pro každého. Seznámení se s příběhem Kornélia a Petrovým viděním.
 - *Pro starší děti:* Děti by si měly uvědomit, že Boží nabídka a působení nezná hranice, proto bychom je všichni ostatním neměli klást ani my. Děti objeví, že Bůh se nikoho neštítí a pokud dokážou překročit své zažité hranice a předsudky, mohou tak dát šanci někomu novému ve svých životech, stejně jako to udělal Petr. Přiblížíme příběh Kornélia a Petra. Můžeme děti navést na souvislost přítomnosti Ducha svatého u křtu (U Ježíšova křtu i před křtem Kornélia a jeho přátel).
-

Pro učitele

Poznámky k příběhu

- *Kornélius:* byl římským důstojníkem, jako voják měl vážené postavení. Dozvídáme se o něm, že byl zbožný a věřil v jediného Boha a podporoval židovský lid. Patřil do tzv. skupiny bohabojných, je to označení pro určitou vrstvu lidí sympatizujících s židovstvím. Takto byl nazýván pohan, který žil v úzkém styku se synagogou, ale předpisům židovského zákona se podřizoval jen částečně (např. Sk 10,2; 10,22; 13,16), na rozdíl od proselytů, kteří se jim podrobili cele. Na jiných místech se o bohabojném mluví jako o tom, kdo „věřil v jediného Boha“ nebo „Ctí jediného Boha“. Bůh se k němu přibližuje a posílá za ním anděla, který mu zvěstoval, že má poslat pro Šimona, zvaného Petra, a sice do města Joppe, kde bydlí u Šimona koželuha u moře. Tehdy to jako přesná adresa stačilo. Kornélius o pravosti poselství nijak nepochybuje, věří mu a přichystá se na něj. Je si vědom, že Petr mu má sdělit něco důležitého od Boha, proto svolává i rodinu a přátele, chce se o ono dobré poselství podělit i s ostatními. Kornélius tak riskuje, protože vlastně neví, koho a co má očekávat. Jeho risk se vyplatí, obohatí nejen sebe a své přátele, ale ukazuje tak cestu evangelia a nabídku křtu pro všechny pohany.
- *Petr:* Tou dobou pobývá ve městě Joppe, asi dva dny cesty od Cesareje, kde bydlel Kornélius. Petr patří ke konzervativní straně v první církvi, která je stále ještě hodně propojena se synagogou. Dozvídáme se, že Petr stále dodržoval mnohé starozákonné předpisy, např. dodržuje určené hodiny pro modlitbu, předpisy pro jídlo a očišťující předpisy (srov. Lv 11,3nn; Dt 14,3). Z celého příběhu vychází i Petr obohacen, přichází na to, jak Bůh jedná mezi lidmi, odstraňuje pomyslné bariéry mezi křesťany a ostatními lidmi z pohanského prostředí. Uvědomí se, že každý člověk je v Božích očích důležitý.
- *Petrovo vidění:* Toto vidění se třikrát opakuje, svědčí to o jeho důležitosti a naléhavosti. Stalo se třikrát předtím, než došli poslové od Kornélia. Je to jakýsi průlom z nebes, má Petrovi odhalit a ukázat něco, na co by jinak sám nepřišel. Díky tomuto vidění, Petr posly přijímá a přijímá i pozvání do Kornéliova domu, i když poťádně netuší, o co jde. Bez tohoto vidění by nejspíš pozvání nepřijal, pro žida se neslušelo, aby jednal s pohany, natož tak, aby vešel do domu pohana. Celé vidění se nám může zdát

jako humorný, ale jasný poučný vzkaz od Boha. Petr, který se právě modlí na stěše domu, v té době a té krajině byly obytné i rovné stěchy, a hladový čeká, než bude připraveno jídlo, má vidění. Petrovi je nabízeno jídlo v podobě zvířat, která ale pokládal za nečistá, takže i když byl hladový, nemohl se najíst. Boh však na něj volá: „Vsta, Petře, zabíjej a jez!“ Petr toto vidění hned nechápal, ale následné události mu jej objasnily, právě při setkání s Kornéliem a jeho přáteli mu dochází, že Kristovo evangelium je důležitější než všechny kultické předpisy a ustanovení, a že by neměl bránit evangelium v cestě i mezi pohany.

- *Misie mezi pohany:* Tento příběh ukazuje úskalí, se kterými se musela potýkat první církev, pro mnohé bylo těžké přijmout, že Kristovo evangelium platí i pro pohany. Byl to problém, který se řešil především v církvi v Jeruzalémě, sám Petr se pod nátlakem okolí přiklonil k názoru, že pro přijetí do církve není nutný jen křest, ale i obřizka.
- *Duch svatý:* Může nás zarazit opačná poslušnost, než jakou bychom možná čekali, a sice, že na shromážděné v Kornéliově domě nejdříve sestoupil Duch svatý, a až poté byli pokřtzeni. Duch svatý v tomto případě má právě dosvědčovat legitimitu toho, co následně probíhá, Duch svatý uschopuje k přijetí křtu a utvrzuje Petra ve správnosti jeho jednání. Dochází k jakýmsi druhým letnicím, ale tentokrát mezi pohany, i u nich se Duch svatý projevuje mluvením jazyky a velebením Boha. Duch svatý byl přítomen také při křtu Ježíšově, zjevil se v podobě holubice. Duch svatý je také dán do spojitosti s Kristovým povznesením a konáním Sk 10,38.

K tématu období

Kornéliově příběh nám ukazuje cestu evangelia až k nám. V tomto období si uvědomujeme, jaké byly cesty, které vedly ke vzniku církve. Lidé v prvních letech museli překonávat mnohé obtíže, předsudky i sami sebe, aby mohli dát místo evangelium a jeho přisobení.

Úskalí

Kornéliově příběh je dlouhý a komplikovanější, pro předškolní děti je zapotřebí vybrat jen jedno téma a s tím pracovat. Například to, že Boh se nikoho neštítí a nedělá mezi lidmi rozdíly.

Odkazy

V Kornéliově domě (Bible TV). Dostupné z <http://goo.gl/w0GnZM>.

Kejřová, Eva (upravil Tomáš Trusina): *Petr naveden ke křtu pohana*. <http://goo.gl/orc4L2>.

Pechar, Jaroslav: *Zabíjej a jez!* In Bratrstvo 4/2011. Dostupné z <http://goo.gl/kwpcBM>.

Šorm, Zdeněk: *Petr naveden ke křtu pohana*. <http://goo.gl/B3ifdC>. (pracovní list)

Šorm, Zdeněk: *Petr a Kornelius*. <http://goo.gl/7jzx2h>. (pracovní list)

Pro děti

Pro předškolní děti

Jednoduše příběh převyprávět, pro názornost použijme postavičky, vojáka Kornéliu a apoštola Petra, můžeme si je buď sami nakreslit či vyrobit nebo použít papírové postavy od Z. Šorma (dají se použít dvě různé mužské postavy).

Můžeme si s dětmi zahrát na Petrovo vidění, vezmeme velkou bílou plachtu a k tomu použijme plyšáky různých zvířat. Děti by si měly vybrat ta zvířata, kterých se štítí nebo bojí, a říct ostatním, proč si právě toto zvíře vybraly. Společně plachtu chytíme a postupně na ni plyšáky naházíme, nakonec plachtu rozprosteme na zem a všichni se na ni posadíme, na znamení, že Bůh přijímá všechny bez rozdílu, že se nikoho neštítí a nikoho nepokládá za nečistého. Společně si pak sedneme do kolečka stále na plachtě, uprostřed máme plyšáky, chytíme se za ruce a zazpíváme například píseň *Přijíždí již* (BTS 34); nebo se společně můžeme pomodlit. Také po této činnosti se dětem snažíme vysvětlit, že stejně jako Petr porušil předpis a překročil své zažité hranice, a tak dal šanci němu novému a netradičnímu, i my se máme snažit nedělat mezi lidmi rozdíly a nebát se jít i po netradiční cestě, i my tak dáváme prostor novým věcem a vztahům s ostatními.

Společně s dětmi můžeme vyrobit plakát o Petrovém vidění, veliký bílý papír bude představovat plachtu, kterou viděl Petr ve vidění a každé dítě na něj pak nalepí svůj obrázek. Zpracujeme buď to, co Petr ve vidění mohl vidět, nečistá zvířata pro židy (Dt 14,3nn) například prase, velbloud, zajíc, zvířata žijící ve vodě, ale nemající šupiny například chobotnice, krab a z ptáků třeba orel, havran, pštros, sova, šáp, netopýr. Nebo se zeptat dětí, čeho se štítí, co nemají rády, kterých zvířat se bojí, děti pak namalují své nápady. Až s dětmi nalepíme na plakát jejich výkresy, nalepme nad něj obrázek holubice, jako znamení toho, že Bůh se něčeho a nikoho neštítí, že všechny přijímá, holubice je znamením Ducha svatého. Dětem vysvětlíme, že Bůh se nikoho neštítí, a proto bychom se neměli nikoho štítit ani my, ale měli bychom se snažit překonávat naše předsudky a přistupovat k ostatním otevřeně, dáme tak prostor němu novému. Také Petr musel překonat svou tradici a předpis, aby nepokládal pohany za nečisté, aby nebránil šíření evangelia. Můžete se pokusit s dětmi navázat rozhovor o tom, jestli překonaly něco, čeho se bály. Nebo se například baví s někým, kým ostatní pohrdali a posmívali se mu. Doveďte je k rozhovoru na řešení, proč je dobré takovéto hranice překonávat.

Lze také použít pracovní list *Petr naveden ke křtu pohana* od Z. Šorma, děti najdou cestu od Petra ke Kornéliovi mezi prasaty. Vysvětlíme, co prasata pro Petra znamenala, něco co musel překonat, aby mohl vejít ke Kornéliovi. Zeptáme se dětí, jestli taky mají zábrany a věci, které jim vadí v přístupu k ostatním lidem, a jestli jsou schopni je překonat.

Pomůcky:

- Pracovní list *Petr naveden ke křtu pohana* od Z. Šorma (viz [Odkazy](#)).
- Pro výrobu plakátu Petrova vidění: veliký bílý papír například balící, menší papíry pro každé dítě, pastelky, tužky, voskovky, fixy, podle toho s čím rádi pracujete, symbol holubice, můžete předem nakreslit a vystihnout a pak nechat dětem vymalovat.
- Pro hru s plachtou Petrova vidění: velká bílá plachta, plyšová zvířátka čím více a různější, tím lépe.

Pro mladší děti

Pro motivaci k tématu zahrajme hru na štafetu, vysvětlíme, že štafeta je nějaká dobrá zpráva, ze které máme radost a kterou bychom chtěli předat i ostatním. Cílem hry je uvědomit si, že dobrá zpráva (evangelium) je tu pro všechny bez rozdílu a jsme to my, kdo ji předává dále. Děti si stoupnou v odstupech od sebe, a každé dítě může vymyslet, čím je, čím pestřejší nápady, tím lépe. Prvnímu pak dáme štafetu, můžeme použít například zabalenou Bibli v šátku, děti si štafetu předávají mezi sebou. Na konci rozbalíme šátek a ukážeme, co si děti předávaly. Dále můžeme navázat rozhovorem o tom, jaké jsou dobré zprávy, které chceme předat i ostatním a komu je předáváme.

O předávání dobré zprávy, o šíření evangelia, vypráví i tento příběh. Tak poslouchejte, jak k tomu došlo, a co bylo zapotřebí, aby tomu předcházelo.

Ve městě Cesarea žil římský důstojník Kornélius. V tehdejší době to byl poměrně bohatý a společensky vysoko postavený muž. Ačkoli se nenarodil jako žid, věřil v Hospodina. Sice nedodržoval všechny židovské zvyky, ale pravidelně se modlil, podporoval chudé a snažil se žít tak, aby se to Bohu líbilo. A vedl k tomu

celou svou rodinu i služebnictvo.

Jednoho dne se jako obyčejně odpoledne modlil, když tu se mu ukázal anděl — Boží posel. Řekl mu: „Bůh přijal tvé modlitby a dobré skutky a pamatuje na tebe.“ Pán Bůh pamatuje na všechny a vyslechl i modlitby Kornélia. Proto k němu posílá svého anděla se vzkazem: Ať Kornelius pošle do města Joppe pro apoštola Petra, který tam bydlí u Šimona koželuha v jeho domě u moře. Jako adresa to tehdy stačilo.

Někdo by možná pochyboval, ale Kornelius vzal tu zprávu vážně. Hned jak anděl odešel, zavolal si dva věrné služebníky a jednoho vojáka ze své stráže, který také věděl v Boha, všechno jim vypravoval a poslal je do Joppe pro Petra. Cesta do tohoto města — samozřejmě přesky — trvala necelé dva dny.

Apoštol Petr byl v té době opravdu na návštěvě v Joppe a v poledne — zrovna v tu dobu, když se Korneliovi služebníci blížili k městu — se modlil na střeše domu. Tehdy stáli domy s rovnou stěchou a bylo běžné tam odpočívat nebo tam odejít, když člověk chtěl mít klid a nechtěl být rušen — jako například při modlitbě.

Petr se modlil a pak dostal hlad. A zatímco řekl, až bude uvařený oběd, měl zvláštní vidění. To si snad můžeme představit jako živý sen: Na zem se snášela velikánská plachta a na ní byla všelijaká zvířata, ptáci i plazi. A ozval se hlas, který mu řekl, aby si z těch zvířat udělal jídlo. Ale Petr se bránil — vždyť v té plachtě byla zvířata, která měli židé zakázáno jíst! A Petr tento příkaz nikdy neporušil! Ale hlas mu odpověděl: „Co Bůh ořídil, to nepovažuj za neřídité.“ A to všechno se třikrát opakovalo.

Petr usilovně přemýšlel, co tohle vidění znamená, když zrovna v tu chvíli Korneliovi poslové konečně našli dům Šimona koželuha a ptali se, zda tam bydlí Šimon, kterému říkájí Petr. V tu chvíli Petr pochopil. To si ho sám Pán Bůh tím trojím snem připravil na tohle setkání. Nebýt toho, nejspíš by se Korneliovým poslem slušně omluvil, že jeho víra mu nedovoluje jít s nimi, a poslal by je pryč. Místo toho je pozval dál, nechal je přenocovat a ráno se v doprovodu několika křesťanů z Joppe vydali na cestu.

Když druhý den přicházeli do Cesaree, Kornelius už je očekával. Sezval příbuzné a nejbližší přátele a všichni dychtivě řekli, jaké zprávy jim Petr přinese.

Když Petr přišel ke dveřím, Kornelius mu vyšel naproti, poklekl před ním a poklonil se mu. Jen si představte, římský důstojník se vkleše klaní prostému židovskému rybáři! Většina římských občanů si totiž židů nevážila, ale Kornelius byl jiný a navíc v Petrových osobě vítal Božího posla. Petr však tuto poctu odmítl a řekl mu: „Vstať, vždyť já jsem taky jen člověk.“ Když vešli do domu, zjistil Petr, že tam na něj čeká mnoho lidí. Oslovil je: „Dobře víte, že židé nesmíjí pohany navštěvovat, ale mně Bůh ukázal, abych si o žádném člověku nemyslel, že styk s ním znečišťuje. Proto jsem k vám bez váhání přišel. Ale teď už mi povzte, proč jste pro mne poslali?“ Kornelius mu začal vyprávět o svém setkání s Božím andělem. Pak Petra požádal, aby jim řekl vše, co mu Pán Bůh uložil. Petr byl opět překvapen: „Teď už opravdu vidím, že Bůh nikomu nestraní, ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří a je spravedlivý.“ A začal shromážděným vyprávět o Pánu Ježíši. O tom, jak ušil, uzdravoval i o tom, jak ho pak ukřižovali. Mluvil i o tom, jak Ježíš vstal z mrtvých a jak svým učedníkům uložil, aby o něm kázali, že on je ten očekávaný a Bohem seslaný zachránce a že budou odpuštěny hříchy těm, kdo v něho uvěří.

Ještě nedomluvil, když tu na Kornelia a jeho rodinu a přátele sestoupil Duch svatý. Petr i jeho průvodci byli velmi překvapeni, že Duch svatý sestoupil i na pohany. V tu chvíli Petr poznal, že už nic nebrání tomu, aby tito pohané byli pokřtěni.

Ještě několik dní zůstal Petr na návštěvě u Kornelia a jistě jim vyprávěl o dalších Ježíšových činech a učení.

Tím ale Petrovy povinnosti neskončily. Když se vrátil do Jeruzaléma, musel před ostatními apoštoly a členy křesťanského sboru obhájit, jak to, že pokřtil pohany.

Zpočátku mu to mělo za zlé. Židé se přece od pohanů oddělovali. Pokud nějaký pohan uvěřil v Boha, musel přijmout všechny židovské zvyklosti včetně obřizky. Anebo musel dodržovat aspoň některé zvyky a byl

takovým židem „nap?l“. K?es?ané židovského p?vodu byli p?esv?d?eni, že kdo chce být k?es?anem, musí se nejprve stát židem se vším všudy. Proto se na Petra zlobili.

Petr jim ale za?al podrobn? vypráv?t o svém vid?ní, i o tom, jak and?l navštívil Kornelia, a nakonec i o tom, jak p?i jeho kázání na pohanské poslucha?e sestoupil Duch svatý. Pro? by m?l odpírat k?est vodou lidem, které si už Pán B?h viditeln? vyvolil? Apoštolové Petrovi nakonec dali za pravdu a chválili Boha, že i pro pohany p?ipravil v?ňný život.

A díky tomu se mohli stát k?es?any i naši p?edkové a nakonec i my.

Další aktivity

M?žeme op?t společn? vyrobit plakát Petrova vid?ní, stejn? jako u p?edškolních d?tí (postup viz výše). Tentokráte, ale více s d?tmi probereme a prodiskutujeme téma, ?eho ?i koho se d?ti štítí a pro?? A pro? se vyplatí p?ekra?ovat své hranice a ned?lat si v??i ostatním p?edsudky a zda to zažily? Holubici m?žeme tentokráte nakreslit bu? společn?, nebo tím pov??it n?které dít?.

Petrovo vid?ní se dá zpracovat i jako koláž s tématem ?eho a koho se v život? štítím? Podle po?tu d?tí pracujte společn? nebo ve skupinách po t?ech, i tak doporu?uji koláže nalepit potom na jeden společný veliký papír, vznikne tak jeden společný plakát. D?ti m?žou koláž doplnit i textem nebo novinovými titulky. Op?t použijme symbol holubice, tu p?ilepte tentokráte doprost?ed a okolo ní nalepte ostatní koláže, od holubice k jednotlivým kolážím m?žete ud?lat tlustou ?áru vedoucí sm?rem dále až k okraji plakátu, jako symbol toho, že evangelium p?ichází i p?es naše hranice a p?edsudky. D?ti nejspíš budou vymýšlet v?ci, kterých se štítí, ty které se nám nebudou hodit nebo budou zbyte?n? zavád?jící, ty pak klidn? odložte a více netématizujte. Op?t je d?ležit? na záv?r zd?raznit, že ?eho se štítíme my, se B?h ani neštítí ani nebojí, ale všechny p?ijímá bez rozdílu. A stejn? jako Petr, povzbudit d?ti, aby se nebály p?ekra?ovat své p?edsudky v??i ostatním a dávali tak šanci každému. ?ekn?me d?tem, že tím, že toho byl Petr schopen, se za?alo ší?it evangelium dál i mezi pohany a vlastn? si našlo svou cestu až k nám.

Pom?cky

- Na hru na štafetu: šátek a menší Bible.
- Na výrobu společného plakátu: veliký bílý papír nap?. balící, papír na kreslení pro každé dít?, tužky, pastelky nebo i barvy, fixy, holubici z papíru.
- Pro koláž: Veliký bílý papír, tvrdé papíry jeden pro každou skupinu, r?zné obrázky, barevné ?asopisy a noviny, n?žky, lepící tuby, tužky a pastelky nebo fixy, papírová holubice.

Pro starší d?ti

Jako motivaci a uvedení do tématu se d?tí zeptáme: ?eho ?i koho se štítí a pro?? Jestli je n?co, co jim brání se s ostatními normáln? bavit? Jak moc se nechají ovlivnit ostatními, nebo si rad?ji o všem ud?lají vlastní úsudek?

P?íb?h p?evyprávíme, m?žeme také p?e?íst ?lánek z Bratrstva (viz *Odkazy*).

Op?t m?žete vyrobit koláž Petrova vid?ní, ta by dob?e navazovala na úvodní otázku, postup viz výše.

Po vypráv?ní se m?žeme více v?novat postavám Petra a Kornélia, je to práce ve dvou skupinách, jedna skupina p?edstaví postavu Kornélia a druhá Petra. Každá skupina zodpoví tyto otázky: Kdo to je a co d?lá? Jeho dobré vlastnosti? Co na postav? obdivujete? Co se vám na postav? nelíbí? Co si z tohoto p?íb?hu postava odnesla? Vymyslet m?žete i další otázky. Nechte skupiny pracovat samostatn?, každá skupina si d?lá poznámky ke své postav?. Postavu si bu? sami nakreslí, nebo si postavy vyberou a vyst?ihnou nap?. z ?

asopisu nebo novin. Poté každá skupina představí svoji postavu a na závěr můžete diskutovat o zajímavých či sporných tématech vyplývajících z kontextu.

Pomůcky

- Na koláž: viz výše.
- Na práci s postavami: dva velké papíry A3, psací potřeby, postavu Kornélia a Petra, můžete použít i jakou postavu od Z. Šorma nebo sami vyrobit nebo vystihnout nějaké postavy z novin a podlepit tvrdým papírem.

Přesah

Obraz vitráže holubice od M. Chagalla — téma Ducha svatého a jeho role v příběhu.

Liturgie

Písně

Svítá: 119 — *Jedno jsme v Duchu svatém*

Evangelický zpěvník: 675 — *Přijíždíš již*; 671 — *Dej, mi Pane bdělé srdce*

Haleluja Amen: 135 — *Nové přikázání* (BTS 88); 14 — *Někdo mě vede za ruku* (BTS 22)

Biblický text k zapamatování

Nyní skutečně vidím, že Bůh nikomu nestraní, ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří a činí, co je spravedlivé. On je Pánem všech. (Sk 10,34–36)

Modlitba

Pane Ježíši, dáváš nám poznat, že s tebou se nikoho a něčeho nemusíme bát. Děkujeme ti za to, že ty přijímáš každého, kéž bychom to dokázali i my. Duchu svatý, buď prosím s námi, ať je nám spolu dobře. Přijď prosím i tam, kam se sami bojíme vejít. Amen.

Cílová skupina

[Školní](#)

[Předškolní](#)

Katechetické cykly

[Církevní rok](#)

Biblický odkaz (kat)

[Skutky 10](#)

[Matouš 3,13–17](#)